

Researcher Identity Development

Strengthening Science in Society Strategies

www.researcher-identity.com

Curs de formació

La supervisió de la tesi doctoral.

Com prevenir i encarar problemes i incidents.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Benvinguts i benvingudes

- Per què un curs adreçat a supervisors/es?
- El punt de partida:
 - Recerca internacional sobre *doctoral supervision*
 - La nostra recerca:
 - FINS: www.fins-ridss.com
 - REDES: www.redes-id.com/cuestionari
 - RID-SSISS: <https://www.researcher-identity.com/>

Guió del curs

1. Les nostres experiències com a supervisors:
radiografia inicial
2. El doctorat: un trajecte molt especial
3. Els estudiants de doctorat del segle XXI
4. Els supervisors de doctorat del segle XXI
5. Estratègies perquè el trajecte sigui exitós
6. Incidents i dificultats més freqüents:
estratègies d'afrontament

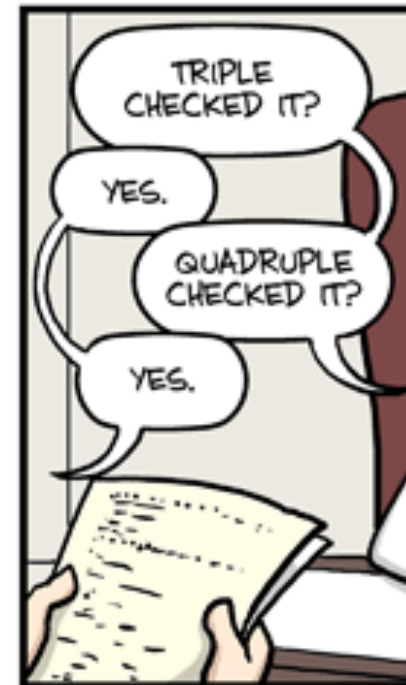
Radiografia inicial

JORGE CHAM © 2005

JORGE CHAM © 2013

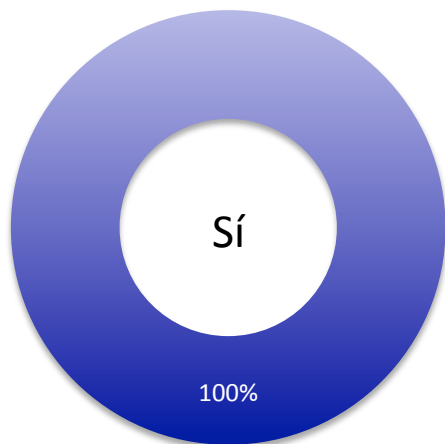

JORGE CHAM © 2014

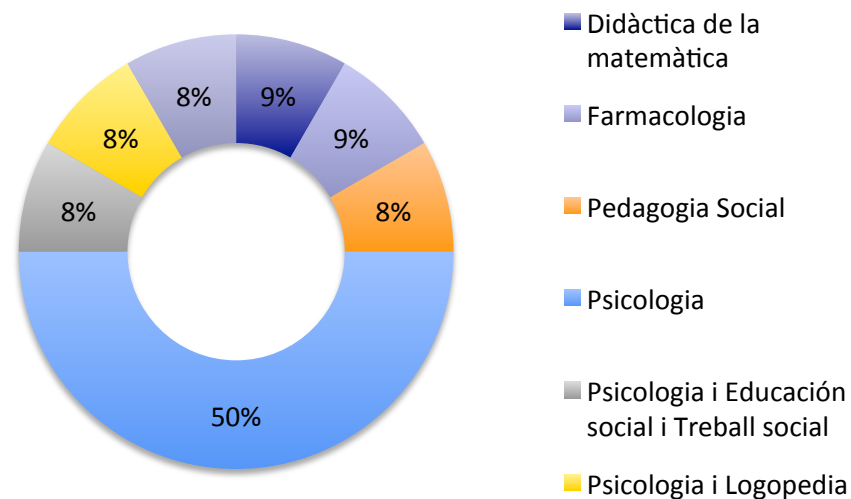
Radiografia inicial

Resultats del
qüestionari inicial (n=12)

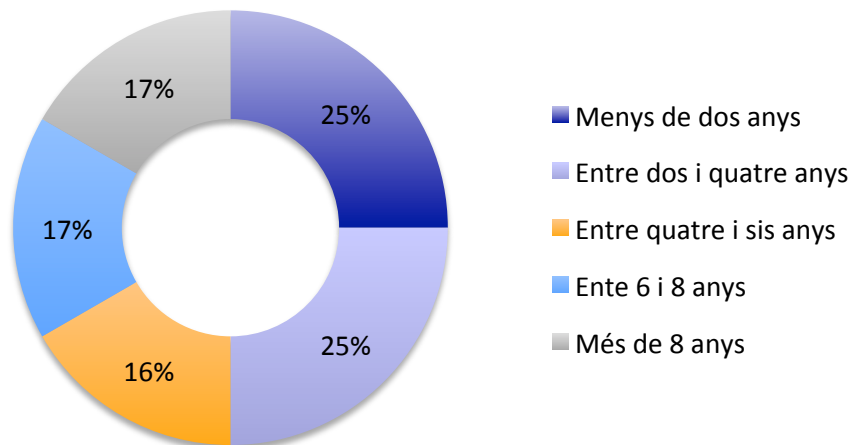
Has dirigit o estàs dirigit
alguna tesi doctoral?

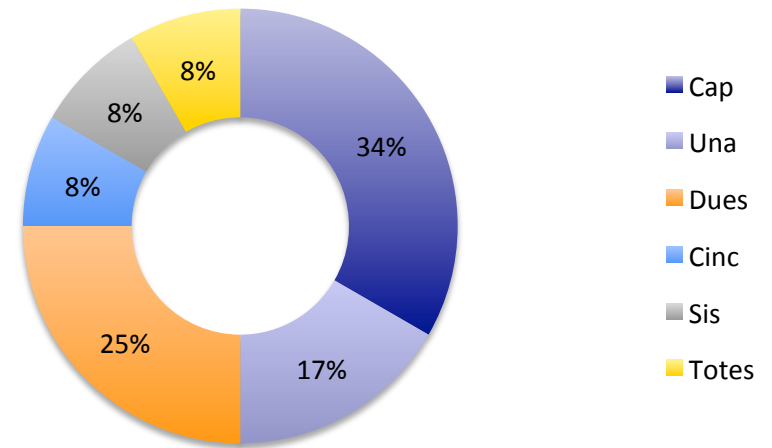
Disciplina

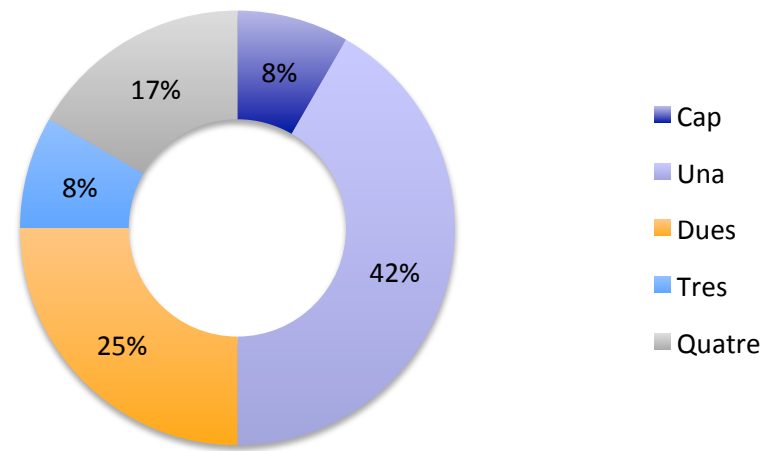
Quant temps fa que supervises tesis doctorals?

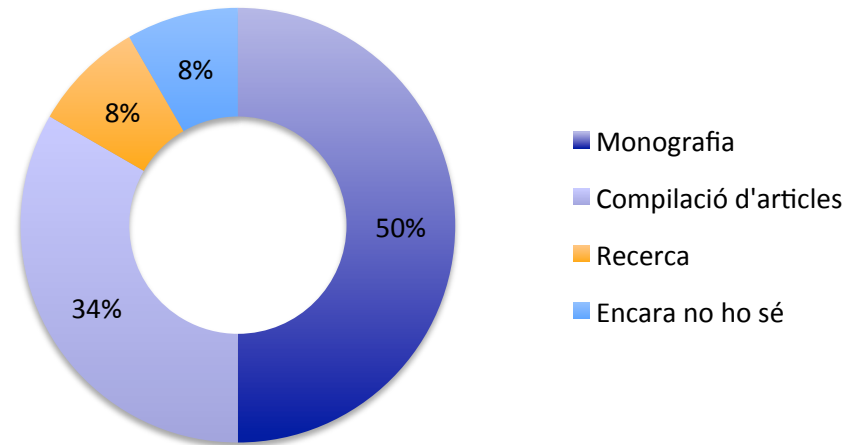
Quantes d'aquestes tesis han finalitzat?

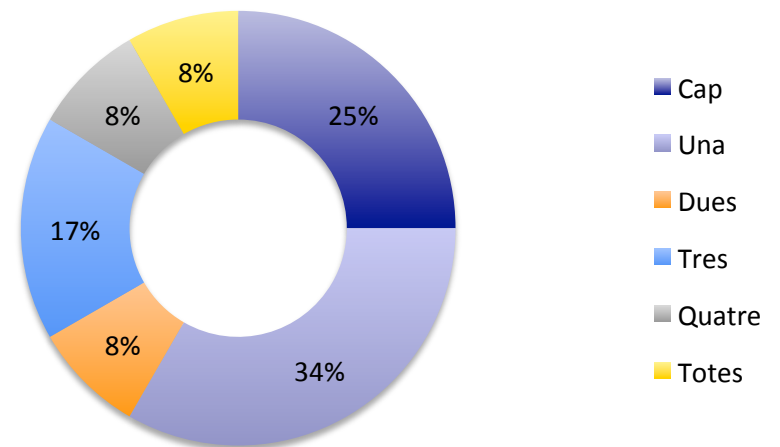
Quantes tesis dirigeixes actualment?

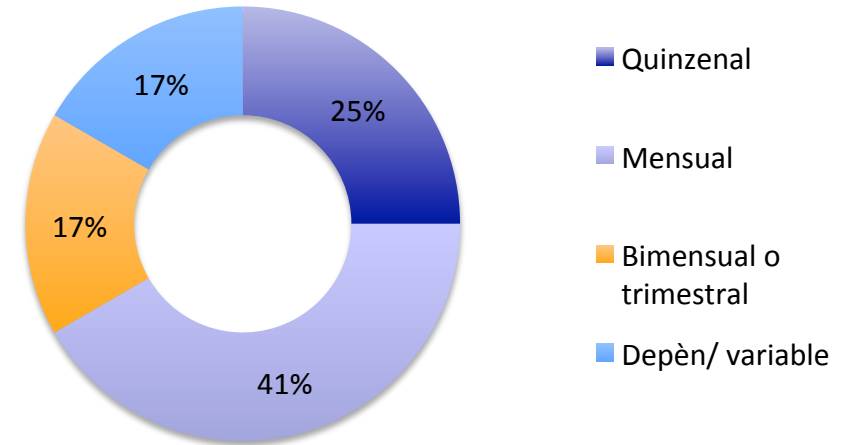
La majoria de les que estàs dirigint actualment en quin format són?

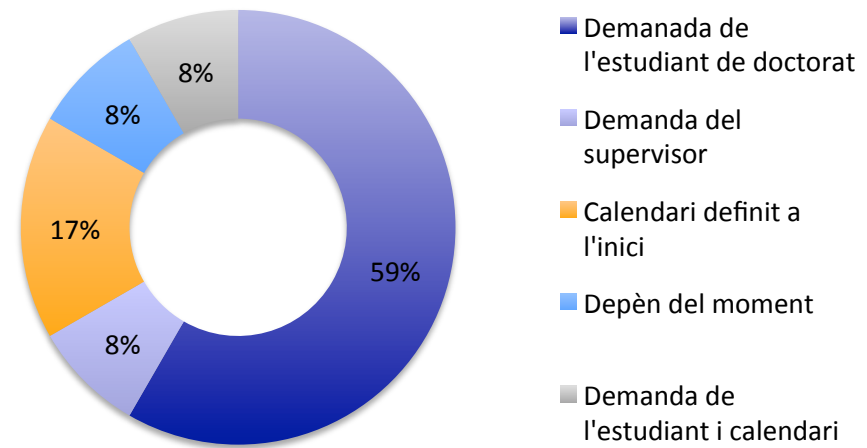
De les que estàs dirigint actualment, quantes són en un format de co-direcció?

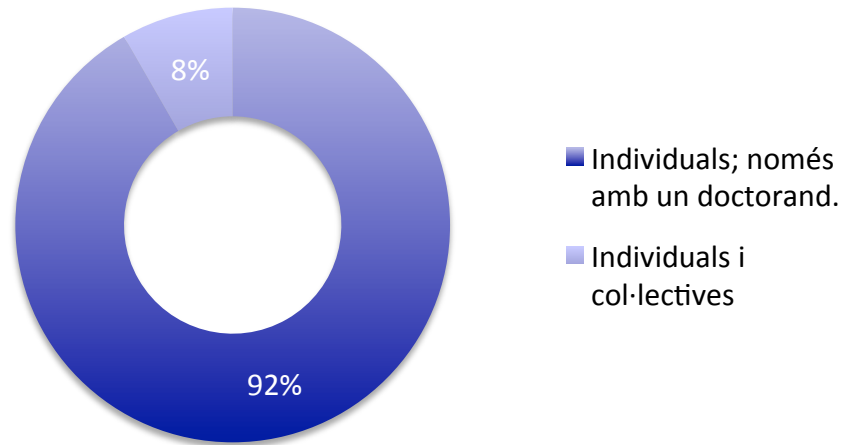
Quina és la freqüència de reunions o tutories amb els teus estudiants de doctorat?

Què determina aquesta freqüència?

Habitualment les teves tutories de supervisió són...

El doctorat: un trajecte molt especial

- Canvi d'identitat. Diferent en funció de:
 - Tipus de doctorat
 - Característiques del doctorand
 - Fase de la trajectòria doctoral

El doctorat: un trajecte molt especial

- **Fase Pre-doctorat:**
 - Selecció del doctorand / supervisor
 - Primera reunió / entrevista:
 - Compartir percepcions, expectatives i propòsit del doctorat
 - Contracte de treball
 - Selecció del tema
 - Col·laboració en el grup de recerca (pràctiques; període de prova)
- **Fase Inicial (1r curs): des de la matrícula de l'estudiant de doctorat a l'aprovació del projecte de recerca.**
 - Elecció dels membres de la comissió de seguiment (possibles membres del tribunal)
 - Participació en el grup de recerca
 - Col·laborar en algun article
 - Disseny i elaboració del Projecte de Recerca
 - Reflexionar sobre les opcions per realitzar una estada
- **Fase Inter-Mitja (2n curs): des de l'aprovació del projecte de recerca a la finalització del procés de recollida i anàlisi de dades.**
 - Desenvolupament de la recerca
 - Inclusió en l'àmbit científic
 - Primera conferència: pòster i comunicació
 - Primer article
 - Primer feedback i resposta als revisors
 - Planificació i realització d'una estada
- **Fase Final: des de la finalització del procés de recollida i anàlisi de dades a la defensa.**
 - Elecció del tribunal
 - Career development
- **Fase Post-doctorat:**
 - (...)

Els estudiants de doctorat del segle XXI

- Noves demandes acadèmiques
 - Temps limitat per acabar el doctorat
 - Seguiment individualitzat activitats formatives
 - Publicació durant els estudis de doctorat
- Canvis en el perfil investigador
 - Recerca adreçada als reptes de la societat (nous formats de doctorat)
 - Alta mobilitat i internacionalització
 - Incertesa laboral (*risk career*)

Els estudiants de doctorat del segle XXI

- Canvis en els outputs i productes
 - Tesi? Monografia? Compilació articles?
 - Publicacions? Coautoria?
 - Propostes alternatives?
- Canvis en els processos
 - Qui tria el tema de la tesi?
 - Escriptura col·laborativa?
 - Qui decideix les estades?
 - Més d'un supervisor?
- Canvis identitaris
 - D'estudiant a col·laborador?

Els estudiants de doctorat del segle XXI

- Principals dificultats (percepcions estudiants)
 - Escriptura científica i comunicació acadèmica
 - Supervisió
- Formació per als nous reptes
 - Escriptura científica
 - Supervisió (canvis, noves formes de supervisió)
 - Qüestions ètiques
 - Creació de trajectòries individualitzades
 - Xarxa de suports
 - Xarxa de contactes
 - Balanç entre la vida acadèmica i la vida personal

www.redes-id.com/cuestionario

La aplicación web es accesible desde cualquier explorador y presenta tres interfaces:

1. **Cuestionario interactivo, personalizable y epistémico**, con 23 preguntas sobre los *eventos significativos del doctorado (positivos y negativos), redes de apoyo doctoral, nivel de satisfacción y desarrollo de la identidad investigadora*. La aplicación envía un recordatorio a los participantes para que completen el cuestionario 1 vez al mes durante 12m. Respuesta cerrada categorizada (siempre con opción “otros” personalizable) y abierta.
2. **Base de datos con resultado a tiempo real** sobre: a) *Dificultades y problemas típicos*; b) *Situaciones de éxito típicas*; c) *Base de datos de orientaciones y estrategias para resolver los problemas*; d) *Características de la red de apoyo doctoral*; y e) *Nivel de satisfacción*.
3. **Panel de administrador** en el que se pueden crear y gestionar usuarios; definir su rol; crear, gestionar y programar las encuestas y los estudios; y realizar el seguimiento de los participantes.

*Los resultados se pueden filtrar por universidad, disciplina y programa de doctorado.

Acceso: www.redes-id.com/cuestionario/

Usuario: [Resultados/Resultados](#)

Els supervisors de doctorat del segle XXI

- Estudiants de doctorat amb trajectòries d'èxit
- Experiències amb els seus supervisors variades:
 - Basades en l'autonomia i els productes
 - Menys internacionals
 - Menys demandes i més clares
- Absència de formació
- Procés força individual

Una relació diàdica?

HAVE TO FINISH 5
PAPERS THIS WEEK.

"I'm coordinating five different R&D projects,
but SURE, I can spare a minute."

YOUR THESIS COMMITTEE

Also known as: an impossibly difficult group to get together in one room but who nevertheless hold your future in their hands depending on their ability to reach a civilized consensus.

Your Professor

Simultaneously your biggest ally and your worst enemy. Will be the first to suggest you do more work.

The Guru

Only here for the free cookies. Don't forget to bring cookies.

**Adversary
The Asshole**

Has bitter rivalry with your Professor and will argue the exact opposite view. Work this to your advantage.

**The
Strawman/woman**

Nice guy.
No opinions.

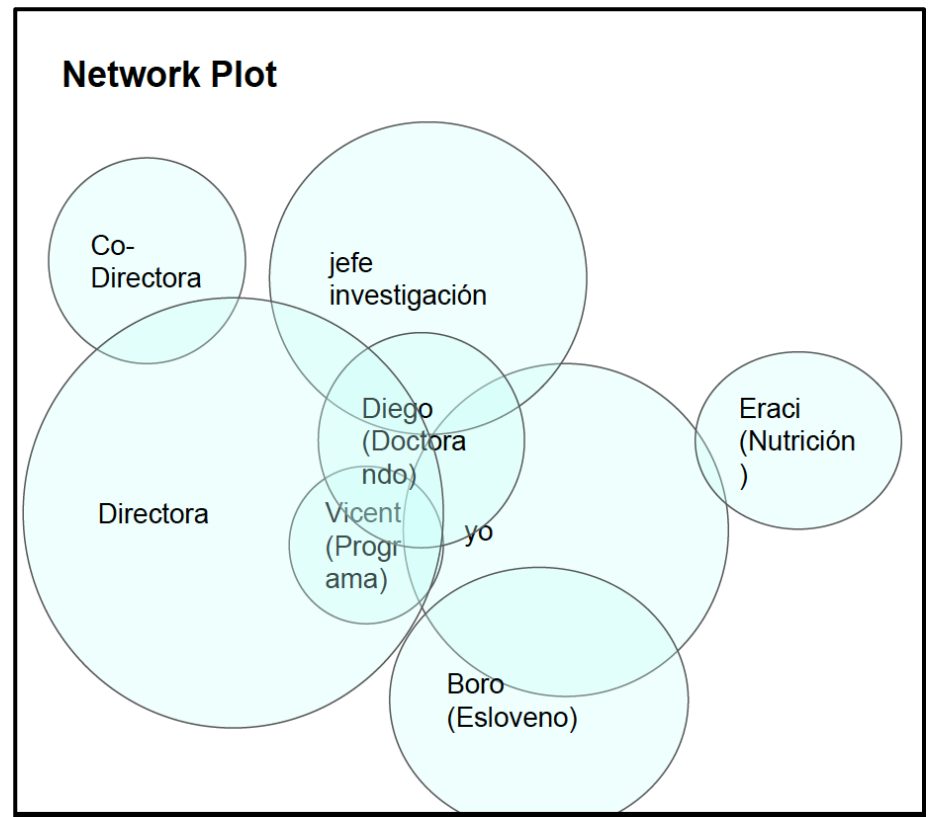
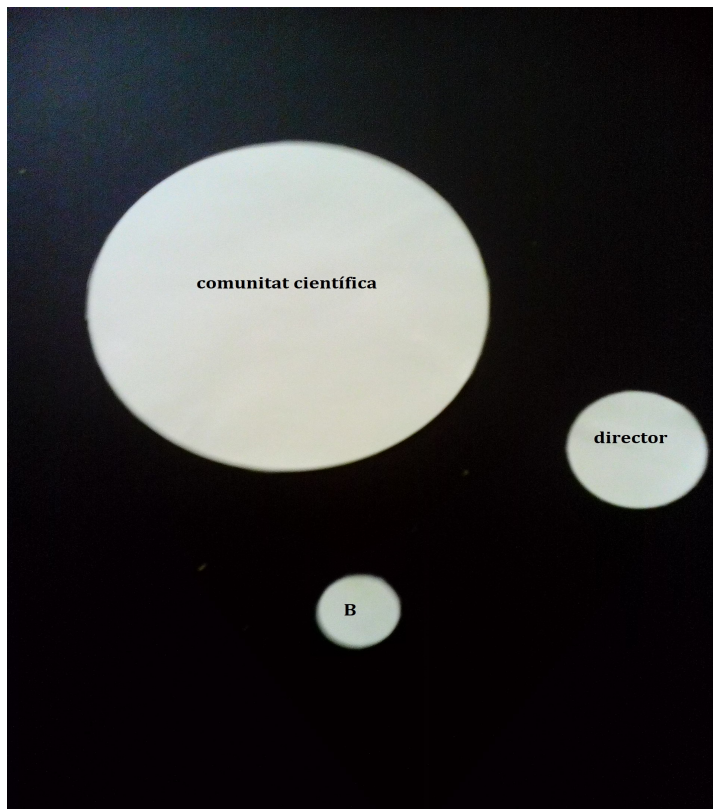

**The Assistant
Professor**

Still doesn't believe just a few months ago they were on the other side just like you. Pretends to be an adult.

NONE OF THEM WILL ACTUALLY READ YOUR ENTIRE THESIS.

Una mirada comunitària... que encara complica més les coses

Suport d'altres investigadors de la comunitat científica

Ajuda

- Sentiment de pertinença
- Integració en grups o equips de recerca
- Tenir xarxes extensives
- Rebre suport social de la comunitat

- Experiència internacional
- Inserció laboral
- Implicació en la recerca
- Finalització a temps
- Menys risc de burnout i abandonament
- Productivitat
- Freqüència alta de supervisió
- Satisfacció
- Codi ètic

Dificulta

- Sentir-se fora de lloc (risc per est internacionals)
- Falta de xarxes socials de suport
- Manca de comprensió del valor de les xarxes o del seu desenvolupament
- Baralles/ tensions en la comunitat de recerca
- Discrepància de valors o qüestions ètiques

- Més risc de burnout
- Menys satisfacció i implicació en la recerca
- Abandonament
- Allargament dels estudis
- Menys productivitat
- Falta d'interès
- Comportaments poc ètics

Estratègies perquè el trajecte sigui exitós: Resultats de la recerca

Ajuda

- Freqüència
- Expectatives compartides (objectius, relació, recursos)
- Feedback constructiu i suport
- Més d'un supervisor

- Menys risc abandonament
- Defensa a temps
- Satisfacció estudiants
- Implicació en la recerca
- Menys estrès i *burnout*
- Més productivitat

Dificulta

- Poca freqüència i baixa qualitat supervisió
- Problemes en la relació
- Falta de suport en l'escriptura acadèmica i científica

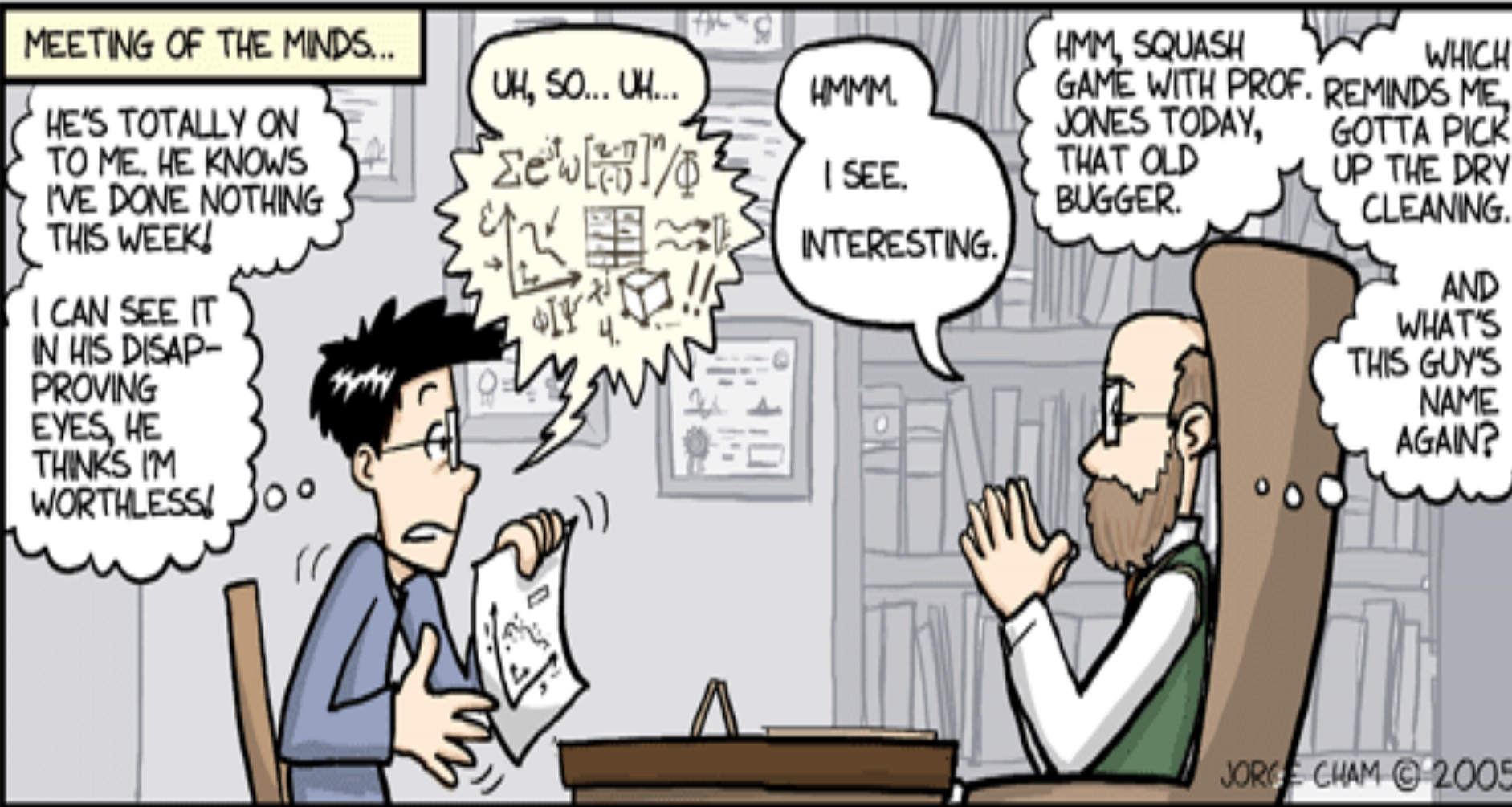

- Abandonament
- Allargament dels estudis
- Poca satisfacció
- Poc interès per la recerca
- Més risc de *burnout*
- Poca productivitat

Relació dinàmica

- D'estudiant a investigador:
 - Canvis en els rols
 - Canvis en l'asimetria
 - Canvis en l'autonomia
- Cal facilitar aquests canvis:
 - Aclarir expectatives
 - Clarificar el seu rol abans, durant i després de les reunions
 - Oferir feedback formatiu i ajudes ajustades

Expectatives

Expectatives

- Què esperem d'un estudiant de doctorat?

Qué és el que esperen els estudiants del seu director?

- *“que estigui disponible quan el necessiti”*
- *“que sigui expert en el tema de la meva recerca”*
- *“que li interessi el tema de la meva recerca”*
- *“que s'impliqui en la meva tesi”*
- *“que sigui algú reconegut en l'àmbit científic”*
- *“Que em guiï i m'orienti”*
- *“que resolgui els meus dubtes”*
- *“que tingui les idees clares”*
- *“que no canviï d'idea sobre la recerca”*
- *“que respecti els meus interessos i punts de vista”*
- *“que sigui empàtic/a”*
- *“que sigui sincer”*
- *“que sigui comprensiu”*
- *“que digui pacient”*
- *“... ”*

Quines són les característiques que consideres que hauria de tenir el “supervisor ideal”?

Com definiries un bon procés de supervisió?

Tant el director com el doctorant dialoguen i compleixen els acords. Planificació i compromís de supervisions al llarg de les diferents etapes de la recerca

Objectius clars des d'un principi de la tesi a realitzar i un bona visualització de les diferents parts que tindrà. Alhora contacte freqüent amb el director de tesi.

Un procés constant, de debat de les propostes del doctorand, de col·laboració en d'altres projectes de grup per entendre què és fer recerca...

Una relació d'acompanyament, ajuda, diàleg, retroalimentació, feedback i sobretot, molt diàleg.

Una bona orientació inicial del tema (idoneïtat i aportació científica i estructura general de la recerca) i de la metodologia, i resolució de dubtes, obstacles, etc., que sorgeixen en el desenvolupament del pla de recerca. també, tenir bona cura de la revisió del producte final: apartats que són "imprescindibles" (bona discussió, bones línies de recerca fura) i estil de presentació adient a la qualitat del contingut.

Pactar inicialment les condicions de la supervisió i deixar clares les regles del joc.

El director acompanya i el doctorand decideix.

Estant atent a les necessitats del doctorand del moment, donant les indicacions i recursos que permetin que sigui autònom, donant marge perquè sigui el doctorand qui prengui les seves decisions. En definitiva entenc l'acompanyament com estar al costat amb criteri sense ser directiu en excés.

Aquell que fa pensar al doctorant en la solució dels problemes que vol resoldre i també li aporta seguretat en les seves decisions

Aquell procés de col·laboració que permet aconseguir la millor investigació possible, en funció de les capacitats i circumstàncies del doctorand. El que és un acompanyament Continu

Què és el que consideres més interessant i positiu de la direcció de tesis doctorals?

La reflexió conjunta. Més interessant: acompanyar el procés d'aprenentatge i de recerca en temàtiques afins a la meua

Més positiu: avançar alhora en el CV L'aprenentatge que es va fer? Només porto uns mesos... LA capacitat del director per aportar millores al treball quant a teoria i metodologia d'una manera constructiva. Acompanyar i ajudar a l'altre, alhora que aprendre tu mateix Que aprens conjuntament amb doctorand(a): del procés amb ell(a) i també de la producció de coneixement (el contingut de la tesi). Aprenre de les actituds i habilitats del propi doctorand(a). Procés d'aprenentatge compartit. L'aprenentatge conjunt, les oportunitats d'avançar en la teua línia de recerca i l'acompanyament del doctorand cap a una meta que es planteja. L'enriquiment mutu a partir del treball del doctorand i de la supervisió del director El diàleg i la reflexió compartida amb el doctorand sobre les diferents parts de la Tesi (tema, pregunta de investigació, instruments, anàlisi de resultats, etc.). L'aprenentatge que suposa dirigir una Tesi. L'aprenentatge mutu El diàleg que es pugui establir amb el doctorand en relació als seus avenços, nous coneixements que generi la tesi

Què és el que consideres menys interessant o negatiu de la direcció de tesis doctorals?

Llegir moltes vegades el mateix, indicar canvis i que no es facin El ritme de l'alumne No és ben bé "negatiu o menys interessant" sinó una dificultat important és no saber donar resposta a les demandes "teòriques/metodològiques" del doctorand En el meu cas, la tutorització on-line. Que el doctorand no respongui a les expectatives. Em preocupa que la cooperació mútua amb el doctorand no funcioni bé. Aspectes emocionals del doctorand i aspectes no previstos. El volum de revisions que cal fer si vols acompanyar des del màxim compromís. La solució de les traves burocràtiques; el poc reconeixement acadèmic que té Les successives correccions del manuscrit La manca de temps Quan el treball del doctorand no és continu i passa per alts i baixos

Les reunions

- Frecuència
- Finalitat/ format
- Rols:
 - Abans de les reunions:
 - Clarificar els dubtes i el procés seguit per resoldre'ls
 - Definir els punts a tractar
 - Durant:
 - Prendre notes o registres
 - Mostrar les solucions explorades
 - Planificar els passos a seguir
 - Després:
 - Fixar i compartir els acords
- Els diaris

El feedback, guiatge i orientació

- Més enfocat a estratègies que a solucions
 - Què has fet (davant d'un dubte, problema)?
Quines solucions has explorat? Per què?
 - Com ho has fet?
 - Has pensat en....?
- Més enfocat a processos que a productes
 - Escriptura i lectura (Planificar els textos; anàlisi d'esborranys)
 - Anàlisi de dades (anàlisi de decisions)

JORGE CHAM © 2011

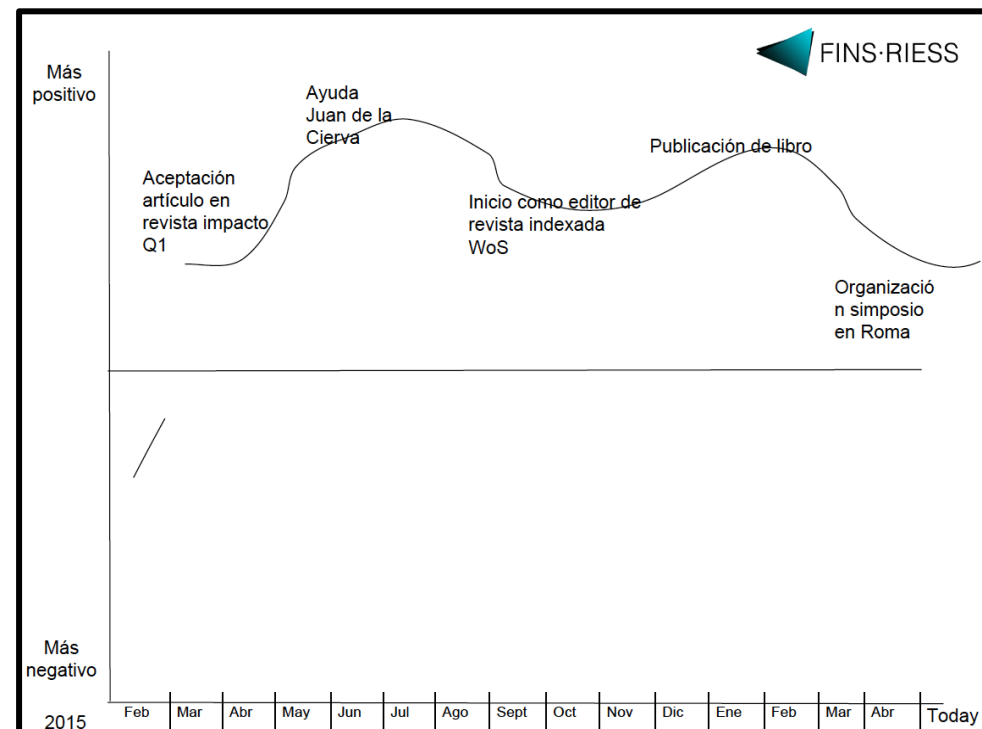
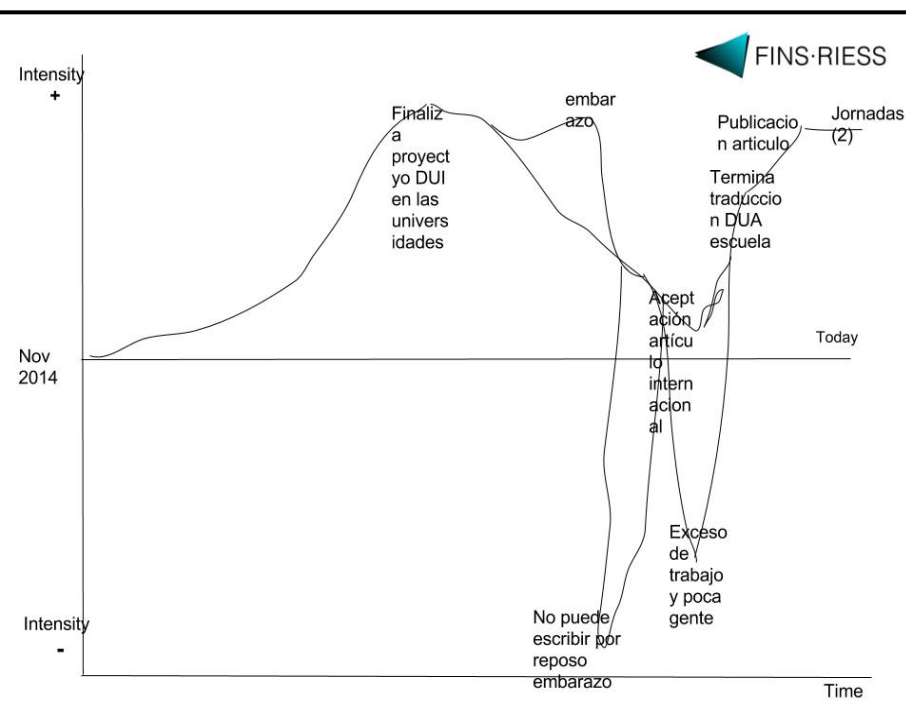
La direcció al llarg de la trajectòria?

Dirigir una tesi és un procés

- Relacional
- D'aprenentatge
- De socialització

Característiques específiques

- En contextos acadèmics
- Rol professional
- Dinàmic (diferents trajectòries)

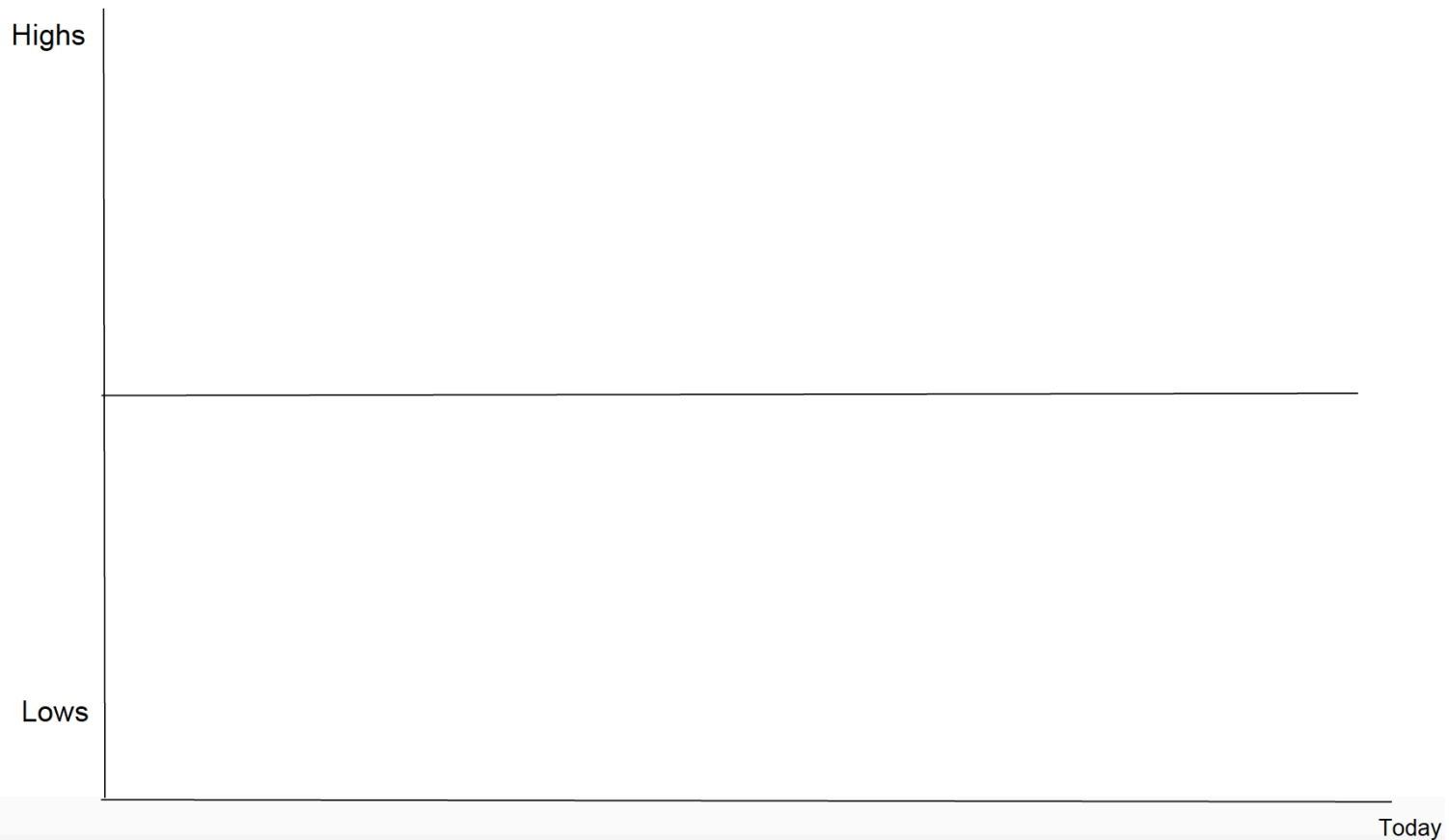

La nostra experiència

Journey Plot

Turner, Gill (2015) Learning to Supervise: Four Journeys. *Innovations in Education and Teaching International* 52 (1): 86–98. doi:10.1080/1470329031000088978.
Sala-Bubaré, A. & Castelló, M. (accepted). Exploring the relationship between doctoral students' experiences and research community positioning. *Studies in Continuing Education*

INCIDENTS

Describe un màxim de 3 incidents amb els que t'hagis trobat (o et preocupi trobar-te) en relació al procés de supervisió de tesis:

Relació

- La relació que s'estableix amb el doctorand. En el meu cas, la diferència d'edat. Jo sóc força més jove. Haver de "dirigir"/"pautar" molt al doctorand a conseqüència de la seva dispersió. Tant la co-directora com jo intentem concretar molt els nostres missatges però de vegades ens trobem que el doctorand no ens acaba d'entendre. Podria ser per la diferència cultural?
El no saber fins on ha d'arribar l'ajut del director. Trobar els límits.
- Bona coordinació "a tres" (quan hi ha co-director) (no m'hi he trobat).
- El doctorand que no segueix les teves indicacions (i que no et diu que no les segueix).

Abandonament, desgast, pèrdua de sentit

- que després de mesos de treball el doctorand acabi abandonant per motius personals;
- que un cop defensada la tesi, el doctorand no tingui "ganes" d'explotar-la publicant.
- La doctoranda abandona
- La tesi no avança: poc treball continu, bloqueig del doctorand

Qualitat final

- Haver dirigit alguna tesi per "compromís" amb poc valor científic (al meu entendre).
- Que el resultat no tingui la qualitat esperada (i haver de defensar-lo davant tercers).

INCIDENTS

Describeu un màxim de 3 incidents amb els que t'hagis trobat (o et preocupi trobar-te) en relació al procés de supervisió de tesis:

Competències supervisor

- El no saber donar resposta a qüestions teòriques o metodològiques i, sense voler (o volent) portar-ho al teu "terreny".
- No tenir prou coneixement de l'àrea (de coneixement).
- No saber de metodologia.
- No poder contestar una pregunta.
- No saber respondre les expectatives del doctorant
- No poder trobar el marc teòric clau. Sempre tinc por que se'm passi algun detall metodològic.

Competències del doctorand

- Competència documental o digital instrumental del doctorand (qüestions tècniques importants); qüestions metodològiques (no previstes inicialment o en el propi plantejament); vessant emocional (per altra banda, molt normal i que fa tirar terminis establerts);
- Algun doctorand que m'ha necessitat massa al seu costat a l'hora de posar en marxa el treball de camp (entrevistes, ús d'eines d'anàlisi,...)
- El doctorand no acaba d'entendre el que vol dir fer una tesi doctoral, les seves concepcions sobre la recerca
- Dificultats serioses en l'escriptura acadèmica

Incidents i dificultats

Diaris dels estudiants:

<https://www.ucl.ac.uk/teaching-learning/professional-development/arena-open/research-supervision/phd-diaries>

Entrevistes a estudiants que ja han acabat el doctorat:

<http://www.ucl.ac.uk/careers/specialistsupport/researchers>

Vídeos IC en la supervisió de la tesis doctoral:

<https://www.critic-edu.com>

Per saber-ne més

- González-Ocampo, G., & Castelló, M. (Accepted). A decade of research on advising, supervision and mentoring: Trends, contributions and perspectives. *Studies in Continuing Education*.
- González-Ocampo, G., & Castelló, M. (2017). Writing in doctoral programs: examining supervisors' perspectives. *Higher Education*, 1-15.
<https://doi.org/10.1007/s10734-017-0214-1>
- Castelló, M., McAlpine, L., i Pyhältö, K. (2017). Spanish and UK post-PhD researchers: Writing perceptions, well-being and productivity. *Journal of Higher Education Research & Development*, 1-15. doi: [10.1080/07294360.2017.1296412](https://doi.org/10.1080/07294360.2017.1296412)
- Castelló, M., Pardo, M., Sala-Bubaré, A., & Suñe-Soler, N. (2017). Why do students consider to drop out of doctoral degrees? Institutional and personal factors. *Higher Education*, 1-16, doi: [10.1007/s10734-016-0106-9](https://doi.org/10.1007/s10734-016-0106-9)
- Castelló, M. (2016). Escribir artículos de investigación. Aprender a desarrollar la voz y la identidad del investigador novel. En G. Bañales, M. Castelló i N. Vega (Coords.). (2016). *Enseñar a leer y escribir en la educación superior. Propuestas educativas basadas en la investigación* (pp. 209-232). Serie: Lenguaje, Educación e Innovación (LEI). Ediciones SM/CeIDEA/U.A.T: Mèxic.
- Sala-Bubaré, A., & Castelló, M. (2016). Exploring the relationship between doctoral students' experiences and research community positioning. *Studies in Continuing Education*, 1-19. doi: [10.1080/0158037X.2016.1216832](https://doi.org/10.1080/0158037X.2016.1216832)
- Castelló, M., McAlpine, L., & Pyhältö, K. (2015). Trends influencing researcher education and careers: What do we know, need to know and do in looking forward (Special Issue). *Frontline Learning Research*, 3(4), 15-18. doi: [10.14786/flr.v3i3.197](https://doi.org/10.14786/flr.v3i3.197)

Més referències

- <https://www.mcgill.ca/edu-ecp/lynn-mcalpine>
- [https://
researchdoctoraleducation.wordpress.com](https://researchdoctoraleducation.wordpress.com)
- [http://recerca.blanquerna.edu/estrategias-
lectura-escritura-academica/en/ultimos-5-
anos/](http://recerca.blanquerna.edu/estrategias-lectura-escritura-academica/en/ultimos-5-anos/)